

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите
Регионална инспекция по околната среда и водите – Пазарджик

Изх. № КО-08-4

гр. Пазарджик, 11.02. 2024 г.

УТВЪРДИЛ:

КОСТАДИН ГЕШЕВ

Директор на РИОСВ-Пазарджик

ДОКЛАД

ЗА ИЗВЪРШЕНА КОМПЛЕКСНА ПРОВЕРКА

Дата на проверката: 27.02.2024 г.

Обект: Фабрика за маслодобив

Стопанисван от: „Тити ойл“ ЕООД, с. Главиница, „Стопански двор“ №1, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик

Място на извършване на проверката: с. Мало Конаре, м. Корията, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик

Основание за извършване на проверката: чл. 154 от Закона за опазване на околната среда и утвърден план за контролната дейност на РИОСВ-Пазарджик за 2024г. и Заповед №РД-08-12/14.02.2024г. на Директора на РИОСВ-Пазарджик

Проверени компоненти и фактори на околната среда:

- атмосферен въздух;
- води;
- шум;
- отпадъци;
- химични вещества;
- екологична отговорност.

Цел на проверката:

Планов текущ контрол за спазване изискванията на:

- Закон за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ);
- Закон за защита от шума в околната среда;
- Закон за водите;
- Закон за управление на отпадъците (ЗУО);
- Закон за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети;
- Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси;
- Подзаконовни нормативни актове.

Дейности по контрола:

- Проверка на производствената площадка-производствен цех и зоните за съхранение на генерираните отпадъците от дейността на обекта.
- Проверка на документите, изискващи се по закон или подзаконовни нормативни актове, свързани с опазване на околната среда.

Констатации от проверката по компоненти и фактори на околната среда:

Основната дейност, извършвана на производствената площадка е производство на нерафинирано и рафинирано слънчогледово масло.

На площадката са разположени силози за съхранение на слънчогледово семе, дневен склад за суровини, склад за спомагателни материали, цех рафинерия, складови помещения с цистерни за съхранение на сурово и рафинирано масло, складово помещение за слънчогледова люспа, котелно помещение и склад за експелер. На открито на производствената площадка са монтирани кантар, разтоварище, обемни резервоари за съхранение на нерафинирано и рафинирано слънчогледово масло.

Обектът е оценен със среден риск по всички компоненти и фактори на околната среда.

1. Компонент „Атмосферен Въздух“ и фактор „Шум“

При извършен оглед на производствената площадка се установи, че към почистващата машина за слънчоглед има монтирано пречиствателно съоръжение – циклон. Изпускането на емисии в атмосферния въздух се извършва организирано. В момента на проверката почистващата машина не се експлоатира. Същата не работи с пълен капацитет и се използва само при необходимост.

За нуждите на технологичния процес се използва пара, произведена от парен котел ПКМ4, рег. №ПЗ-ПК 0314, с номинална входяща топлинна мощност 3,1 MW, Рр - 1,5 МРа. За гориво се използва слънчогледова люспа, за която има издаден документ по чл. 35 от ЗУО от директора на РИОСВ - Пазарджик. Парният котел е монтиран в самостоятелно помещение. Изпускането на емисии от котела се извършва организирано от изпускащо устройство с височина 23м и вътрешен диаметър 0,8 мм. За котела на място се представи ревизионна книга, от която е установено, че същият е монтиран на производствената площадка през 2005г. Точката за вземане на проби/извадки е монтирана сред свързващата връзка на котела с изпускащото устройство (комин). Същата не съответства на изискванията, определени в глава трета на Наредба № 6 от 26 март 1999 г. за реда и начина за измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници (Наредба № 6/1999 г.) (Обн. ДВ, бр. 31 от 6.04.1999 г., изм. и доп. ДВ, бр. 14 от 10.02.2023 г.). Операторът е вхождал в РИОСВ-Пазарджик, документация за утвърждаване разположението и броя на точките за вземане на проби/извадки по реда на глава трета Наредба № 6/1999г. На основание представената документация, посочената нова точка за вземане на проби/извадки ще се разположи на вертикален участък на изпускащото устройство на отстояние от 4м след свързващата връзка на котела с изпускащото устройство, както и след последния агрегат. Точката за вземане на проби/извадки ще се оразмери съобразно изискванията на чл.12, ал.2, т.1 от Наредба № 6/1999 г. за съществуващи неподвижни източници. На място се установи, че има възможност за осигуряване на ел.захранване за извършване на регламентирания измервания, както и по време на измерванията ще се осигури достъп до съответната точка. Разположението е на място непозволяващо посегателство и умишлена повреда.

Операторът е започнал пълна експлоатация на парния котел. Дадено е едно предписание за извършване на собствени периодични измервания и получените резултати с доклад по чл. 39, ал. 2 от Наредба № 6/1999 г. да се представят в РИОСВ – Пазарджик на хартия и електронен носител.

На площадката се установи, че има оборудване, заредено с флуорсъдържащ парников газ (чилър) зареден с R407C в количество 2,800 кг (4,967 tCO₂eq), което не попада в обхвата на Регламент (ЕС) № 517/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 16.04.2014 г. за флуорсъдържащите парникови газове.

Извършващата се дейност не води до неорганизиран прахови емисии в атмосферния въздух и миризми. Съхранението на основната суровина се извършва в силози, няма съхранение на суровината на открито. Производствената дейност се извършва при затворени врати.

При обход около външната граница на производствената площадка и при най-близката жилищна сграда органолептично не се установиха миризми, свързани с дейността.

Във връзка с наличния на площадката парен котел ПКМ 4, който е средно горивна инсталация на оператора е дадено разяснение за прилагане на чл.9г от Закона за чистотата на атмосферния въздух (Обн. ДВ, бр. 45 от 28.05.1996 г., изм. ДВ, бр. 102 от 8.12.2023 г.) и Наредба за ограничаване на емисиите на определени замърсители, изпускани в атмосферата от средни горивни инсталации (Обн. ДВ, бр. 63 от 31.07.2018 г., изм. ДВ, бр. 47 от 14.06.2019 г.).

Операторът е извършил собствени периодични измервания на нивата на шум на 19.02.2024г. и получените резултати са представени в РИОСВ-Пазарджик с доклад по чл. 30, ал.2 от Наредба № 54 от 13 декември 2010 г. за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда и за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда (Обн. ДВ, бр. 3 от 11.01.2011 г.) Анализът на резултатите показва, че измерените стойности по границата на производствената площадка и в мястото на въздействие при дневно ниво са под еквивалентните нива на шум, определени в Таблица № 2, Приложение № 2 към чл. 5 от Наредба № 6 от 2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, в помещенията на жилищни и обществени сгради, в зони и територии, предназначени за жилищно строителство, рекреационни зони и територии и зони със смесено предназначение, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението (Обн. ДВ, бр. 58 от 18.07.2006 г., изм. и доп. ДВ, бр. 24 от 25.03.2022 г.).

3. Компонент „Води“

Обектът е водоснабден за прозводствени нужди от собствен водоизточник (сондажен кладенец).

Отпадъчните води от прозводствената дейност постъпват в събирателни шахти без изход, които се почистват със специализиран собствен транспорт (цистерна) и се предават на обекти, произвеждащи ел. енергия и топлоенергия от биомаса.

Площадковите води посредством дъждоприемни канали постъпват в типов маслоуловител и събирателна шахта без изход.

Част от охлаждащите води, които са условно чисти са заустени в отводнителен канал, разположен в непосредствена близост пред централния вход на обекта. Предвижда се изграждане на нова водна охладителна кула, с което ще се преустанови заустването на охлаждащите води. Същата е доставена на площадката. За зауставането на водите е открита процедура в Басейнова дирекция ИБР гр. Пловдив. Не се констатираха нерегламентирани разливи и течове по площадката. Отводнителния канал пред обекта, видимо е чист без наличие на мазнини и утайки.

4. Фактор „Химични вещества и смеси“

В производството на рафинирането на слънчогледовото масло се използват спомагателни материали, натриева основа, фосфорна киселина за хранителни цели, инфузорна (белилна) пръст и перелит.

Химичните вещества и смеси се съхраняват разделно в оригинални плътно затворени опаковки в обособени зони и помещения в масивна сграда с трайна непропусклива настилка без връзка с канализацията. Осигурени са абсорбенти за попиване на евентуални разливи. Входът на сградата е обозначена с табели, указващи категорията на опасност на съхраняваните вещества. Цялата площадка на предприятието е оградена, охранява се с физическа охрана и оборудвана с видеонаблюдение, като достъпът на входа се контролира. На място са налични информационни листове за безопасност (ИЛБ), оценка безопасността на съхранение на опасни химични вещества и смеси(ОХВС) и съответните инструкции и документи по тяхното изпълнение за осигуряване на безопасното съхранение на ОХВС. Спазени са условията за съхранение в ИЛБ и изискванията на Наредба за реда и начина за

съхранение на опасни химични вещества и смеси. На място са представени ИЛБ и информация за употребяваните вещества и смеси, изготвена по Приложение № 2 от указанията за извършване на контрол REACH и CLP. Дружеството е потребител по веригата за доставки, не извършва внос на химикали, изкупува материали от доставчици на територията на ЕС. Изпълнени са изискванията на Регламент 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH). Представените ИЛБ за опасните вещества (натриева основа и фосфорна киселина) са разрешени и отговарят на изискванията на Регламент ЕС-2020/878.

5. Фактор „Отпадъци“

Дружеството притежава регистрационен документ №07-РД-532-00/20.12.2023г. за извършване на дейности по третиране на отпадъци и регистрационен документ № 07-РД-507-01/15.05.2023г. за извършване на дейности по събиране и транспортиране на отпадъци, издадени от директора на РИОСВ-Пазарджик.

На площадката дружеството извършва дейност по оползотворяване с код R1 – използване на отпадъците като гориво или друг начин за получаване на енергия на отпадък с код 02 03 04 - слънчогледова люспа, с цел производство на пара, необходима за производствения процес и за отопление. Отпадъкът се образува при люспене на слънчогледовото семе за производство на растително масло.

Площадката е с изградена инфраструктура и осигурени комуникации, разположена е в близост до общински път и има осигурен достъп до него, оградена и охраняема с 24-часово видеонаблюдение и СОТ, покрита с непропускливо покритие - стоманобетонна настилка, пожарообезопасена.

Към момента на проверката са налични следните, генерирани от дружеството отпадъци, които се съхраняват в обособена зона, разположена в северната част на сградата, с обособени участъци:

- участък (склад) за съхраняване на отпадъка от слънчогледова люспа ;
- участък за изгаряне на отпадъка – котелно помещение;
- участък за съхранение на отпадък от дънна пепел от котела, която се използва за наторяване на собствени земеделски площи;
- отпадък от утайки от измиване, почистване, белене, центрофугиране и сепариране/разделяне, които се събират в подземни резервоари.

Съхраняването се извършва по начин, предотвратяващ замърсяване на околната среда в района на площадката.

Наличие на други отпадъци на площадката в момента на проверката не се констатира.

Съоръженията за третиране на отпадъците са разположени на закрито място, с непропусклив под и снабдено със средства за намаляване на емисиите на прахообразни вещества.

Предавани са за оползотворяване, отпадъци от утайки от измиване, почистване, белене, центрофугиране и сепариране/разделяне, образувани от дейността на дружеството, въз основа на писмени договори по чл.8, ал.1 от Закон за управление на отпадъците(ЗУО) на лица притежаващи документ по чл.35 от ЗУО.

Води се отчетност в НИСО в отчетни книги по Приложение №1 за образувани отпадъци, Приложение № 2 за събиране и транспортиране и Приложение № 4 за оползотворяване, съгласно изискванията на Наредба №1/04.06.2014г. за реда и образците, по които се предоставя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публичните регистри (Обн. ДВ бр.51/2014).

Годишните отчети за 2023 г. са подадени чрез НИСО.

Дружеството изпълнява поставените условия в издадения документ по чл.35 от ЗУО.

6.Екологична отговорност

На площадката дружеството извършва дейности по събиране, транспортиране и оползотворяване на отпадъци, за което има издадени документи, съгласно изискванията на

чл.35 от ЗУО. Във връзка с производствената дейност на площадката се използват химични вещества.

Предвид това, дружеството се счита за оператор по смисъла на Закон за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети (ЗОПОЕЩ), тъй като попада в т.2 и т.4 от Приложение №1 към чл.3 от ЗОПОЕЩ.

Дружеството фигурира в публичния регистър на операторите, които извършват дейности по Приложение №1 към закона, с извършените дейности.

На място е представено собствена оценка на възможните случаи за непосредствена заплаха за екологични щети и случаи на причинени екологични щети, съгласно чл.3 от Наредба № 10/2008г. за вида на превантивните и оздравителни мерки в предвидените случаи от закона за отговорността за предоставяне и отстраняване на екологични щети и за минималния размер на разходите за тяхното изпълнение.

До момента в РИОСВ-Пазарджик, няма постъпила информация за настъпили екологични щети и/или непосредствена заплаха за възникване на екологични щети от дейността на дружеството.

Предписания:

Във връзка с прилагане на нормативната уредба и констатираните несъответствия на оператора е дадено едно предписание с конкретен срок за изпълнение, касаещо извършване на собствени периодични измервания на вредни вещества изпускани от неподвижния източник-парен котел (ПКМ4) и получените резултати да се представят в РИОСВ-Пазарджик под формата на доклад на хартиен и електронен носител, съгласно чл.39, ал.2, ал.4 от Наредба №6/1999 г. за реда и начина на измерване на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници.

Заклучение:

При проверката са установени пропуски, водещи до отклонения от приложимите норми по отношение на компонент "Атмосферен въздух".

За установените несъответствия с нормативните изисквания по екологичното законодателство на оператора е дадено едно предписание с конкретен срок за изпълнение.

Приоритетите при провеждане на следваща проверка:

Последващ контрол на даденото предписание.